

Co to jest absolutorium?

Nie udzielenie absolutorium wiąże się z rozpoczęciem procedury odwołania Burmistrza ze stanowiska.

Rada Miejska jest organem UCHWAŁODAWCZYM samorządu gminnego, natomiast Burmistrz (zarząd gminy) - organem WYKONAWCZYM. W zwykłym języku, Rada Miejska podejmuje uchwały, a najważniejszą w roku jest uchwalenie budżetu gminy na kolejny rok, natomiast Burmistrz jest zobowiązany do ich wykonywania – czyli realizacji tych uchwał. Rada Miejska sprawuje również swego rodzaju nadzór nad działaniami Burmistrza, w tym celu wybiera i upoważnia do kontroli w ściśle określonym corocznie kierunku Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej.

Prawo dokładnie określa terminy uchwalenia budżetu oraz zobowiązuje Burmistrza do zdania sprawozdania Radzie Miejskiej z wykonania budżetu w poprzednim roku. Nad wszystkim sprawuje pieczę Regionalna Izba Obrachunkowa (RIO), która sprawuje nadzór prawny i merytoryczny nad podejmowanymi uchwałami Rady (może je kwestionować lub unieważniać, jeżeli będą w jakikolwiek sposób wykraczały poza ramy określone prawem), oraz opiniuje w każdym roku budżet gminy i sprawozdanie Burmistrza z wykonania budżetu w poprzednim roku. W swojej opinii RIO zwraca uwagę na najważniejsze zapisy sprawozdania Burmistrza oraz podkreśla ewentualne nieprawidłowości. Sprawozdanie Burmistrza jest rodzajem szczegółowego rozliczenia z wykonania budżetu w poprzednim roku i po uzyskaniu pozytywnej opinii RIO, Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej zostaje poddana ocenie wszystkich komisji stałych. Następnie zostaje przyjęte lub nie przez Radę Miejską bezwzględną większością głosów (co najmniej 8 głosów „za”). Wniosek o przyjęcie lub nie składa radzie Komisja Rewizyjna. Konsekwencją przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za poprzedni rok jest „udzielenie” lub „nie” absolutorium Burmistrzowi za działalność w poprzednim roku budżetowym.

Czyli ABSOLUTORIUM jest to akceptowanie działań Burmistrza w poprzednim roku działania gminy w zakresie realizacji zadań finansowych. Nie udzielenie absolutorium wiąże się z rozpoczęciem procedury odwołania Burmistrza ze stanowiska. Jest rodzajem udzielenia mandatu Burmistrzowi do dalszego działania poprzez akceptację jego dotychczasowej działalności. Jego rozpatrywanie, jak wynika z orzecznictwa sądowego może dotyczyć wyłącznie spraw merytorycznych wynikających z realizacji budżetu w poprzednim roku. Nie mają na to wpływu żadne bieżące opinie o działaniach Burmistrza, jak wygląda, co mówi, jakie ma pomysły czy poglądy. Można rozpatrywać tylko jakość realizacji budżetu przez Burmistrza. Wszelkie inne uchwały będą unieważnione albo przez RIO albo przez Sąd. Zasady realizacji budżetu są określone mianem „DYSCYPLINY BUDŻETOWEJ”, i jej złamanie w drodze pomyłki, w małym i nieszkodliwym dla gminy wymiarze może spowodować surową karę dla Burmistrza – do kilkukrotności miesięcznego

wynagrodzenia (kilkanaście tysięcy złotych z osobistych dochodów Burmistrza), a w poważniejszej sprawie jest podstawą do odwołania Burmistrza.

Dlatego prawie nie spotyka się świadomego łamania dyscypliny budżetowej. Byłoby to np. o czym czasami piszecie – łatanie dziur przez Burmistrza na drogach powiatowych w naszym mieście (Główna, Kościelna... itd.) bez specjalnej uchwały o udzieleniu DOTACJI dla Starostwa w Brodnicy, lub np. pobudowania toalet na dworcu będącym własnością PKP (a więc nie będących własnością gminy), lub np. wydanie jakichś środków na wyposażenie szkoły jeżeli nie było ich przewidzianych w budżecie na dany rok.... itd. Czyli nie mogą zostać wydatkowane przez Burmistrza nawet w najbardziej słusznym celu i pilnej potrzebie środki bez ujęcia ich w budżecie na dany rok! Rada Miejska w uchwałach dotyczących budżetu gminy udziela corocznie Burmistrzowi pełnomocnictwa określając kwotę na jaką bez jej zgody może zaciągnąć pożyczkę w roku budżetowym, lub przesunąć środki pomiędzy działami w budżecie w trakcie roku bez zgody Rady Miejskiej.

Zdaję sobie sprawę, że to wyjaśnienie może być nudne, ale krócej i prościej nie można tego wyłożyć. Starałem się używać języka popularnego, ale dla niektórych zwrotów nie ma odpowiedników.

Zenon Śmigowski, 23 maja 2013r.